

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/818**z dnia 20 maja 2021 r.****ustanawiające program Kreatywna Europa (2021–2027) i uchylające rozporządzenie (UE) nr 1295/2013****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 167 ust. 5 i art. 173 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Kultura, sztuka, dziedzictwo kulturowe i różnorodność kulturowa mają wielką wartość dla europejskiego społeczeństwa z perspektywy kulturowej, edukacyjnej, demokratycznej, środowiskowej, społecznej, praw człowieka i gospodarczej, w związku z czym powinny być promowane i wspierane. W deklaracji rzymskiej z dnia 25 marca 2017 r., oraz na posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 14 i 15 grudnia 2017 r. stwierdzono, że edukacja i kultura są kluczem do budowania integracyjnych, spójnych społeczeństw dla wszystkich i do utrzymania konkurencyjności Europy.
- (2) Zgodnie z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn. Wartości te zostały ponadto potwierdzone i wyrażone w prawach, wolnościach i zasadach zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”), która na mocy art. 6 TUE ma taką samą moc prawną jak Traktaty. Konkretnie wolność wypowiedzi i informacji oraz wolność sztuki i nauki zapisano odpowiednio w art. 11 i 13 Karty.
- (3) W art. 3 TUE doprecyzowano następnie, że celem Unii jest wspieranie pokoju, jej wartości i dobrobytu jej narodów oraz że, między innymi, Unia ma szanować swoją bogatą różnorodność kulturową i językową oraz czuwać nad ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego Europy.
- (4) W komunikacie Komisji z dnia 22 maja 2018 r. pt. „Nowy europejski program na rzecz kultury” Komisja określiła cele dla sektora kultury i sektora kreatywnego. Program ma służyć temu, by wykorzystać potencjał kultury i różnorodności kulturowej na rzecz spójności społecznej i dobrobytu społecznego – propagując transgraniczny wymiar sektora kultury i sektora kreatywnego oraz propagując ich potencjał rozwojowy i potencjał w zakresie promowania kreatywności opartej na kulturze w dziedzinie edukacji i innowacji – oraz na rzecz zatrudnienia i wzrostu oraz wzmacniania międzynarodowych stosunków kulturalnych. Program Kreatywna Europa (zwany dalej „Programem”), wraz z innymi programami i funduszami Unii, będzie służyć wspieraniu Nowego europejskiego programu na rzecz kultury. Należy chronić i promować samoistną wartość kultury i ekspresji artystycznej, a twórczość artystyczną

⁽¹⁾ Dz.U. C 110 z 22.3.2019, s. 87.

⁽²⁾ Dz.U. C 168 z 16.5.2019, s. 37.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 28 marca 2019 r. (Dz.U. C 108 z 26.3.2021, s. 934) i stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 13 kwietnia 2021 r. (Dz.U. C 169 z 5.5.2021, s. 1). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 18 maja 2021 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

umieścić w centrum Programu. Jest to również zgodne z konwencją UNESCO z 2005 r. w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, która weszła w życie w dniu 18 marca 2007 r. i której stronami są Unia i jej państwa członkowskie.

- (5) Aby rozwijać tę wspólną przestrzeń różnorodności kulturowej wśród narodów Europy, należy promować transnarodowy obieg dzieł, kolekcji i wytworów artystycznych i kulturowych – sprzyjając w ten sposób dialogowi i wymianom kulturalnym – oraz transnarodową mobilność artystów i osób zawodowo związanych z sektorem kultury i sektorem kreatywnym.
- (6) Zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego ułatwiają swobodny udział w życiu kulturalnym zgodnie z Powszechną deklaracją praw człowieka i Międzynarodowym paktem praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ). Tym samym dziedzictwo kulturowe odgrywa ważną rolę w budowie pokojowego, demokratycznego społeczeństwa, w procesie zrównoważonego rozwoju oraz w promowaniu różnorodności kulturowej.
- (7) Promowanie europejskiej różnorodności kulturowej opiera się na swobodzie ekspresji artystycznej, na zdolnościach i kompetencjach artystów i operatorów kulturalnych, na istnieniu prosperującego i odpornego sektora kultury i sektora kreatywnego oraz na umiejętności artystów i operatorów kulturalnych w zakresie tworzenia, wprowadzania innowacji oraz produkowania dzieł i rozpowszechniania ich wśród liczniejszych i bardziej zróżnicowanych europejskich odbiorców. Podnosi to tym samym potencjał biznesowy sektora kultury i sektora kreatywnego, zwiększa dostęp do treści twórczych, badań artystycznych i kreatywności oraz wsparcie dla tych zjawisk, a także przyczynia się do zrównoważonego wzrostu i tworzenia miejsc pracy. Ponadto promowanie kreatywności i nowej wiedzy przyczynia się do podnoszenia konkurencyjności i stymulowania innowacji w przemysłowych łańcuchach wartości. Bogata różnorodność kulturowa i językowa Unii jest istotnym walorem w europejskim projekcie. Równocześnie europejski rynek kulturalno-kreatywny charakteryzuje się zróżnicowaniem geograficznym lub językowym, bądź wykazuje oba te rodzaje zróżnicowania, co może powodować jego fragmentację. Dlatego konieczne są ciągłe wysiłki, tak aby sektor kultury i sektor kreatywny mogły czerpać pełne korzyści z unijnego jednolitego rynku, a zwłaszcza z jednolitego rynku cyfrowego.
- (8) Transformacja cyfrowa stanowi dla sektora kultury i sektora kreatywnego zmianę paradygmatu. Przekształciła ona zwyczaje, relacje oraz modele produkcji i konsumpcji. Stwarza to rozmaite wyzwania. Równocześnie transformacja cyfrowa otwiera przed sektorem kultury i sektorem kreatywnym nowe perspektywy, jeśli chodzi o tworzenie, dystrybucję i dostępność europejskich dzieł, z korzyścią dla całego społeczeństwa Europy. Program powinien zachęcać sektor kultury i sektor kreatywny do wykorzystania tych perspektyw.
- (9) Program powinien uwzględniać dwoisty charakter sektora kultury i sektora kreatywnego, uznając z jednej strony samoistną i artystyczną wartość kultury, a z drugiej strony wartość ekonomiczną tych sektorów, w tym szerszy wkład tych sektorów we wzrost i konkurencyjność, a także kreatywność i innowacyjność. Program powinien też uwzględniać pozytywne oddziaływanie kultury na dialog międzykulturowy, spójność społeczną oraz rozpowszechnianie wiedzy. Wymaga to silnego europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego, w szczególności prężnego europejskiego przemysłu audiowizualnego z uwagi na jego potencjał docierania do zróżnicowanych odbiorców oraz jego znaczenie gospodarcze, w tym jego znaczenie gospodarcze dla innych sektorów kreatywnych. Konkurencja na światowych rynkach audiowizualnych jeszcze bardziej wzmogła się jednak na skutek postępującej transformacji cyfrowej, na przykład zmian w produkcji i konsumpcji mediów oraz umacniania się pozycji globalnych platform w dystrybucji treści. W związku z tym istnieje potrzeba zwiększenia wsparcia dla europejskiej branży.
- (10) Jak pokazuje przykład działania Unii na rzecz Europejskich Stolic Kultury ustanowionej decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 445/2014/UE (*) (zwanymi dalej „Europejskimi Stolicami Kultury”), sektor kultury i sektor kreatywny odgrywają ważną rolę w uatrakcyjnianiu i ożywianiu terenów Unii. Tym samym sektor kultury i sektor kreatywny są kluczowymi katalizatorami wysokojakościowej turystyki oraz rozwoju regionalnego, lokalnego i miejskiego w całej Unii.

(*) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 445/2014/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiająca działanie Unii na rzecz Europejskich Stolic Kultury na lata 2020–2033 i uchylająca decyzję nr 1622/2006/WE (Dz.U. L 132 z 3.5.2014, s. 1).

- (11) Aby Program był skuteczny, powinien uwzględniać specyficzny charakter i specyficzne problemy poszczególnych sektorów kultury i sektorów kreatywnych, ich różnych grup docelowych i konkretnych potrzeb dzięki zindywidualizowanemu podejściu w ramach komponentu poświęconego sektorowi audiowizualnemu (zwanego dalej „komponentem MEDIA”), komponentu poświęconego pozostałym sektorom kultury i sektorom kreatywnym (zwanego dalej „komponentem Kultura”) oraz komponentu międzysektorowego (zwanego dalej „komponentem międzysektorowym”).
- (12) Program powinien wspierać działania i działalność o europejskiej wartości dodanej, które stanowią uzupełnienie regionalnych, krajowych, międzynarodowych i innych unijnych programów i polityk oraz pozytywnie oddziałują na europejskich obywateli, oraz powinien wspierać rozwój i promocję transnarodowej współpracy i transnarodowych wymian w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. Poprzez takie działania i działalność Program przyczynia się do wzmocnienia europejskiej tożsamości i europejskich wartości, a równocześnie promuje różnorodność kulturową i językową.
- (13) Muzyka, we wszystkich wyrazach i formach, zwłaszcza muzyka współczesna i muzyka na żywo, stanowi ważny składnik pejzażu kulturowego, artystycznego i gospodarczego Unii Europejskiej oraz jej dziedzictwa. Jest elementem spójności społecznej i kluczowym narzędziem wzbogacania rozwoju gospodarczego i kulturalnego. Dlatego komponent Kultura powinien zwrócić uwagę na sektor muzyczny.
- (14) Komponent Kultura powinien promować sieci kontaktów między społecznościami kreatywnymi oraz stymulować transgraniczną i multidyscyplinarną współpracę angażującą różne rodzaje umiejętności, takie jak umiejętności artystyczne, kreatywne, cyfrowe i techniczne.
- (15) Komponent międzysektorowy ma służyć wykorzystaniu potencjału współpracy między różnymi sektorami kultury i sektorami kreatywnymi oraz stawianiu czoła ich wspólnym problemom. Wspólne podejście przekrojowe może przynieść korzyści związane z transferem wiedzy i usprawnieniami administracyjnymi. W tym kontekście biura Programu przyczyniają się do osiągnięcia celów Programu i jego wykonania.
- (16) Wspieranie unijnych polityk jednolitego rynku cyfrowego wymaga interwencji Unii w sektorze audiowizualnym. Dotyczy to w szczególności modernizacji ram prawa autorskiego zgodnie z dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/789 ⁽⁵⁾ i (UE) 2019/790 ⁽⁶⁾ oraz dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE ⁽⁷⁾, zmienioną dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808 ⁽⁸⁾. Dyrektywy (UE) 2019/789 i (UE) 2019/790 służą zwiększeniu potencjału podmiotów europejskiego sektora audiowizualnego pod względem tworzenia, finansowania, produkowania i rozpowszechniania utworów, które są dobrze wyeksponowane w różnych środkach przekazu, na przykład w telewizji, kinie czy w usłudze wideo na żądanie, które są dostępne i atrakcyjne dla odbiorców na bardziej otwartym i konkurencyjnym rynku w Europie i poza nią. Te dyrektywy służą też zbudowaniu dla twórców i posiadaczy praw dobrze funkcjonującego rynku, zwłaszcza dla publikacji prasowych i platform internetowych, oraz zapewnieniu autorom i wykonawcom godziwego wynagrodzenia, które to wymiary należy uwzględnić w całym Programie. Należy ponadto zwiększyć skalę wsparcia, tak by uwzględnić najnowsze zmiany na rynku, w szczególności umocnienie się globalnych platform dystrybucyjnych względem nadawców krajowych, którzy tradycyjnie inwestują w produkcję utworów europejskich. Ponieważ warunki rynkowe i podmioty sektora audiowizualnego nieprzerwanie ewoluują, należy na potrzeby wykonywania Programu określić konkretne kryteria definiowania pojęcia „niezależna firma producencka”.

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/789 z dnia 17 kwietnia 2019 r. ustanawiająca przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do reemisji programów telewizyjnych i radiowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 93/83/EWG (Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 82).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE (Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 92).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808 z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/13/UE w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ze względu na zmianę sytuacji na rynku (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 69).

- (17) Program powinien umożliwiać organizacjom sektora kultury i sektora kreatywnego możliwie szerokie uczestnictwo w Programie i ich jak najszerszy dostęp do Programu bez względu na ich pochodzenie geograficzne. Program powinien wspierać te organizacje oraz największe talenty – bez względu na ich lokalizację – w działaniu ponad granicami i na skalę międzynarodową. Komponent MEDIA powinien uwzględniać różnice między państwami, jeśli chodzi o produkcję i dystrybucję treści audiowizualnych oraz dostęp do treści audiowizualnych i trendy w ich konsumpcji, a w szczególności jeśli chodzi o ich odrębności językowe i geograficzne, zapewniając tym samym równiejsze warunki działania, rozszerzając uczestnictwo państw członkowskich o różnym potencjale audiowizualnym i zwiększając współpracę między nimi oraz wspierając europejskie talenty – bez względu na ich lokalizację – w działaniu ponad granicami i na skalę międzynarodową. Uwzględnić należy też specyfikę regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (18) Specjalne działania w ramach Programu, takie jak działanie Unii na rzecz Znak Dziedzictwa Europejskiego ustanowione decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1194/2011/UE (*) (zwane dalej „Znakiem Dziedzictwa Europejskiego”), Europejskie Dni Dziedzictwa, europejskie nagrody w dziedzinie muzyki współczesnej, rockowej i pop, literatury, dziedzictwa kulturowego i architektury, a także Europejskie Stolice Kultury, dotarły bezpośrednio do milionów europejskich obywateli i dowiodły, że europejska polityka kulturalna przynosi korzyści gospodarcze i społeczne, a zatem działania te powinny być kontynuowane i w miarę możliwości rozszerzane. Komponent Kultura powinien wspierać działania w ramach sieci kontaktów między miejscami noszącymi Znak Dziedzictwa Europejskiego. Rozważyć należy również możliwość rozszerzenia nagród europejskich na nowe dziedziny i sektory, zwłaszcza teatr.
- (19) Kultura ma kluczowe znaczenie dla wzmocnienia integracyjnych, spójnych społeczności. W kontekście zjawisk migracyjnych i wyzwań integracyjnych kultura odgrywa fundamentalną rolę w zapewnianiu okazji do dialogu międzykulturowego, w integrowaniu migrantów i uchodźców, pomagając im poczuć się częścią społeczeństw przyjmujących, oraz w budowaniu dobrych stosunków między migrantami a nowymi społecznościami.
- (20) Aby wносить wkład w integracyjne społeczeństwo, Program powinien promować i zwiększać udział w kulturze w całej Unii, zwłaszcza wśród osób z niepełnosprawnościami i osób ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji.
- (21) Zgodnie z deklaracją z Davos z dnia 22 stycznia 2018 r. zatytułowaną „Ku wysokiej jakości Baukultur dla Europy” należy podjąć działania, by promować nowe zintegrowane podejście do kształtowania wysokiej jakości środowiska zbudowanego, które jest osadzone w kulturze, wzmocnienia spójność społeczną, zapewnienia zrównoważenie środowiska oraz przyczynia się do zdrowia i dobrostanu ogółu ludności. Podejście takie powinno kłaść nacisk nie tylko na obszary miejskie, lecz także na wzajemne powiązania obszarów peryferyjnych i wiejskich. Pojęcie Baukultur obejmuje wszystkie czynniki o bezpośrednim oddziaływaniu na jakość życia obywateli i społeczności, przez co bardzo konkretnie sprzyja inkluzywności, spójności i zrównoważoności.
- (22) Fundamentem prężnego sektora kultury i sektora kreatywnego są wolność wypowiedzi i swoboda artystyczna. Zwłaszcza sektor mediów informacyjnych potrzebuje wolnego, zróżnicowanego, pluralistycznego środowiska medialnego. W połączeniu z dyrektywą 2010/13/UE Program powinien zatem promować wolne, zróżnicowane, pluralistyczne środowisko medialne, stymulując działania wychodzące poza ramy jednego sektora i działania przekrojowe wspierające sektor mediów informacyjnych. Program powinien zapewniać wsparcie dla osób zawodowo związanych z nowymi mediami oraz przyczyniać się do rozwoju krytycznego myślenia wśród obywateli poprzez promowanie umiejętności korzystania z mediów.
- (23) Program powinien też stymulować zainteresowanie europejskimi utworami audiowizualnymi i zwiększać ich dostępność, zwłaszcza poprzez działania służące budowaniu publiczności, w tym edukację filmową.
- (24) Ponadgraniczna mobilność artystów i pracowników sektora kultury w ramach komponentu Kultura może pomóc w lepszym powiązaniu, wzmocnieniu i zrównoważeniu sektora kultury i sektora kreatywnego w Unii, gdyż przyspiesza ona rozwój umiejętności i uczenie się wewnątrz sektora kultury i sektora kreatywnego oraz poprawia i stymuluje wrażliwość międzykulturową, a także transnarodowe: współkreację, koprodukcję, obieg i rozpowszechnianie dzieł.

(*) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1194/2011/UE z dnia 16 listopada 2011 r. ustanawiająca działanie Unii Europejskiej na rzecz Znak Dziedzictwa Europejskiego (Dz.U. L 303 z 22.11.2011, s. 1).

- (25) Z uwagi na specyfikę sektora kultury i sektora kreatywnego w centrum komponentu Kultura powinny znajdować się projekty oparte na współpracy, w szczególności na mniejszą skalę. Dlatego Komisja powinna ułatwiać uczestnictwo w Programie i w tym celu znacznie uprościć procedury biurokratyczne, szczególnie etapu składania wniosków, oraz dopuścić względem projektów na mniejszą skalę wyższe stopy współfinansowania.
- (26) Zgodnie z art. 8 i 10 TFUE Program powinien we wszystkich swoich działaniach wspierać włączanie do głównego nurtu aspektu płci i celów dotyczących niedyskryminacji, a w stosownych przypadkach określać odpowiednie kryteria równowagi płci. Kobiety angażują się aktywnie w sektor kultury i sektor kreatywny jako autorki, osoby zawodowo związane z tymi sektorami, nauczycielki, artystki i odbiorczynie. Mimo to kobiety rzadziej zajmują stanowiska decyzyjne w instytucjach kulturalnych, artystycznych i kreatywnych. Dlatego Program powinien promować utalentowane kobiety i tym samym wspierać artystyczne i zawodowe kariery kobiet.
- (27) Biorąc pod uwagę wspólny komunikat z dnia 8 czerwca 2016 r. „W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych”, zatwierdzony rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie mandatu do rozmów trójstronnych dotyczących projektu budżetu na rok 2018 ⁽¹⁰⁾, oraz konkluzje Rady z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie strategicznego podejścia UE do międzynarodowych stosunków kulturalnych, europejskie instrumenty finansowania, a w szczególności Program, powinny uznać znaczenie kultury w stosunkach międzynarodowych oraz jej rolę w promowaniu wartości europejskich za pomocą specjalnych, ukierunkowanych działań mających dać UE wyraźny wpływ na arenie międzynarodowej.
- (28) Zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 22 lipca 2014 r. zatytułowanym „Ku zintegrowanemu podejściu do dziedzictwa kulturowego w Europie” odpowiednie polityki i instrumenty powinny zapewniać kontynuację efektów Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018 – który z powodzeniem i skutecznie włączył kulturę do głównego nurtu innych dziedzin polityki, szczególnie poprzez podejście polegające na zarządzaniu partycypacyjnym – utrwalając długofalową i przyczyniającą się do zrównoważoności wartość dziedzictwa kulturowego Europy, opracowując bardziej zintegrowane podejście do jego ochrony, docenienia i wspierania jego zrównoważonego utrzymywania, regeneracji, ponownego wykorzystania adaptacyjnego oraz promocji jego wartości poprzez podnoszenie świadomości i działania w ramach sieci kontaktów. W sektorze kultury należy wziąć pod uwagę wspieranie artystów, twórców i rzemieślników artystycznych wyszkolonych do uprawiania tradycyjnych zawodów związanych z restaurowaniem dziedzictwa kulturowego. W sektorze audiowizualnym zwłaszcza dzieła należące do dziedzictwa są istotnym źródłem pamięci i różnorodności kulturowej oraz oferują potencjalne perspektywy rynkowe. W tym kontekście archiwa i biblioteki audiowizualne przyczyniają się do ich ochrony i ponownego wykorzystania oraz do nowych tendencji na rynku dotyczących takich dzieł.
- (29) Zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 10 marca 2020 r. zatytułowanym: „Nowa strategia przemysłowa dla Europy” Unia powinna wykorzystać swoje atuty, w szczególności swoją różnorodność, talenty, wartości, sposób życia oraz innowatorów i twórców.
- (30) Sukces Programu polega na powstaniu innowacyjnych, skutecznych projektów, które owocują dobrymi rozwiązaniami pod względem transnarodowej współpracy europejskiej w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. W miarę możliwości należy promować tak udane przedsięwzięcia, propagując wspieranie nowych modeli biznesowych i umiejętności, pielęgnować tradycyjną wiedzę ekspercką oraz przekładając kreatywne i interdyscyplinarne rozwiązania na wartość ekonomiczną i społeczną.
- (31) Program powinien być otwarty, pod pewnymi warunkami, na uczestnictwo członków Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, państw przystępujących, kandydujących oraz potencjalnych kandydatów korzystających ze strategii przedakcesyjnej, państw objętych europejską polityką sąsiedztwa i partnerów strategicznych Unii.
- (32) Państwa trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego mogą uczestniczyć w programach unijnych w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym ⁽¹¹⁾, które przewiduje realizację programów na podstawie decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. Państwa trzecie mogą również uczestniczyć w tych programach na podstawie innych instrumentów prawnych. W niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić przepis szczególnie zobowiązujący państwa trzecie do przyznania właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz Trybunałowi Obrachunkowemu praw i dostępu niezbędnych do wykonywania w pełni ich odpowiednich kompetencji.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 253.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

- (33) Państwa trzecie powinny dążyć do pełnego uczestniczenia w Programie. Niemniej państwa trzecie, które nie spełniają warunków uczestniczenia w komponencie MEDIA i komponencie międzysektorowym, ale które uczestniczą w komponencie Kultura, powinny mieć możliwość ustanowienia i utrzymywania biur Programu, by promować Program u siebie i stymulować transgraniczną współpracę w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.
- (34) Odstępstwa od obowiązku spełnienia warunków określonych w dyrektywie 2010/13/UE powinny podlegać weryfikacji i być przyznawane państwom objętym europejską polityką sąsiedztwa w należycie uzasadnionych przypadkach, z uwzględnieniem specyfiki rynku audiowizualnego w danym kraju oraz stopnia zintegrowania tego kraju z europejskimi ramami polityki audiowizualnej. Należy regularnie monitorować postęp w realizacji celów dyrektywy 2010/13/UE. Ponadto uczestnictwo w działaniach finansowanych z komponentu MEDIA należy określać indywidualnie dla każdego przypadku w odpowiednich programach prac.
- (35) Program powinien sprzyjać współpracy między Unią a organizacjami międzynarodowymi, takimi jak UNESCO, Rada Europy, w tym Eurimages i Europejskie Obserwatorium Audiowizualne (zwane dalej „obserwatorium”), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz Światowa Organizacja Własności Intelektualnej. Program powinien również wspierać zobowiązanie Unii dotyczące celów zrównoważonego rozwoju ONZ, w szczególności jego wymiaru kulturowego. W odniesieniu do sektora audiowizualnego Program powinien zapewniać wkład Unii w prace obserwatorium.
- (36) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie z zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego przyjętego na podstawie Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i na rzecz osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju ONZ, Program ma na celu przyczynienie się do włączenia działań klimatycznych do głównego nurtu polityki Unii i do osiągnięcia celu ogólnego zakładającego, że 30 % wydatków budżetowych UE zostanie przeznaczonych na wspieranie celów klimatycznych. W myśl Europejskiego Zielonego Ładu jako planu działania na rzecz zrównoważonego wzrostu działania realizowane na mocy niniejszego rozporządzenia powinny być zgodne z zasadą „nie szkodzić”. Podczas realizacji Programu powinno się zidentyfikować i wdrożyć stosowne działania bez zmiany fundamentalnego charakteru Programu oraz powinno się dokonać ponownej ich analizy w kontekście odpowiedniego procesu ewaluacji i przeglądu.
- (37) W trosce o prostotę i wydajność Komisja powinna mieć możliwość podzielenia zobowiązań budżetowych na transze roczne. W takim wypadku Komisja powinna dokonywać alokacji poszczególnych transz rocznych podczas realizacji Programu, uwzględniając postęp działań otrzymujących pomoc finansową, ich przewidywane potrzeby oraz dostępność zasobów budżetowych. Komisja powinna przekazywać beneficjentom dotacji orientacyjny harmonogram alokacji poszczególnych transz rocznych.
- (38) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne zasady finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 TFUE. Zasady te, zawarte w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽¹²⁾ (zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym”), określają w szczególności procedurę uchwalania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i zarządzania pośredniego oraz przewidują kontrolę dotyczącą odpowiedzialności podmiotów upoważnionych do działań finansowych. Zasady przyjęte na podstawie art. 322 TFUE obejmują również ogólny system warunkowości służący ochronie budżetu Unii.
- (39) LUX – Europejska Nagroda Publiczności przyznawana przez Parlament Europejski i Europejską Akademię Filmową – zyskała renomę jako specyficznie europejska nagroda, która służy promocji i rozpowszechnianiu europejskich filmów odzwierciedlających europejską tożsamość i europejskie wartości ponad granicami krajowymi i która opiera się na współpracy ze środowiskiem wybitnych twórców filmowych oraz europejskich organizacji i sieci filmowych.
- (40) Młodzieżowa Orkiestra Unii Europejskiej zyskała od czasu swojego powstania niepowtarzalną wiedzę ekspercką o promowaniu dostępu do muzyki, a także dialogu międzykulturowego, wzajemnego szacunku i zrozumienia poprzez kulturę, sprzyjając równocześnie międzynarodowym karierom i szkoleniu młodych muzyków. Wyjątkowość Młodzieżowej Orkiestry Unii Europejskiej polega na tym, że jest to orkiestra europejska, powołana do życia rezolucją Parlamentu Europejskiego, przekraczająca granice kultur i składająca się z młodych muzyków z całej Europy wybieranych na podstawie surowych kryteriów artystycznych w corocznych rygorystycznych i transparent-

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

nych przesłuchaniach organizowanych we wszystkich państwach członkowskich. Ten wyjątkowy wkład w różnorodność i tożsamość kulturową Europy należy docenić, na przykład przewidując działania, o udział w których Młodzieżowa Orkiestra Unii Europejskiej i podobne europejskie podmioty kulturalne mogłyby się ubiegać. Należy przewidzieć dla takich podmiotów możliwość wieloletniego finansowania, tak by zapewnić im stabilność funkcjonowania.

- (41) Organizacje z sektora kultury i sektora kreatywnego o szerokim europejskim zasięgu geograficznym, których działania wiążą się z dostarczaniem usług kulturalnych bezpośrednio obywatelom europejskim i które w związku z tym mogą mieć bezpośredni wpływ na europejską tożsamość, powinny kwalifikować się do wsparcia Unii.
- (42) Aby zapewnić skuteczny przydział środków z budżetu ogólnego Unii, należy zapewnić europejską wartość dodaną wszystkich działań i działalności prowadzonych w ramach Programu. Należy także zadbać o to, aby uzupełniały one działania państw członkowskich. Należy dążyć do spójności, komplementarności i synergii z programami finansowania wspierającymi obszary polityki ściśle powiązane ze sobą – dbając o to, by potencjalni beneficjenci byli świadomi poszczególnych możliwości finansowania – oraz z politykami horyzontalnymi, takimi jak unijna polityka konkurencyjności.
- (43) Wsparcie finansowe należy w proporcjonalny sposób wykorzystywać do korygowania niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji inwestycyjnych, a podejmowane działania nie powinny powielać ani wypierać finansowania prywatnego, ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym.
- (44) Ważne jest, by Program stanowił odpowiedź na strukturalne wyzwania europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego, pogłębione pandemią COVID-19. Program jest ucieleśnieniem fundamentalnej roli, jaką europejska kultura i europejskie media odgrywają w dobrostanie obywateli i w umożliwianiu im podejmowania świadomych decyzji. Program, wraz z innymi odnośnymi unijnymi programami finansowania i inicjatywą Next Generation EU, powinien wspierać odbudowę sektora kultury i sektora kreatywnego w krótkiej perspektywie, zwiększać ich długofalową odporność i konkurencyjność, tak by jak najlepiej mogły stawić czoła potencjalnym poważnym kryzysom w przyszłości i aby wspomagać ich transformację cyfrową i ekologiczną.
- (45) Cele polityki objęte Programem są również realizowane w ramach segmentów polityki Programu InvestEU 2021–2027 ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 ⁽¹³⁾ za pomocą instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych tego programu, które między innymi wciąż ułatwiają MŚP i organizacjom z sektora kultury i sektora kreatywnego dostęp do finansowania.
- (46) Kluczowymi kryteriami ewaluacyjnymi przy wyborze projektów w ramach Programu powinny być efekty, jakość i skuteczność wdrożeniowa tych projektów. Z uwagi na techniczną wiedzę ekspercką niezbędną do oceny wniosków w ramach konkretnych działań Programu, członkami komisji mających dokonać ewaluacji takich wniosków (zwanych dalej „komisjami ewaluacyjnymi”) mogą być eksperci zewnętrzni. Przy wyborze ekspertów zewnętrznych należy odpowiednio uwzględnić ich doświadczenie zawodowe oraz równowagę płci w tych komisjach.
- (47) Program powinien obejmować realistyczny, funkcjonalny system jakościowych i ilościowych wskaźników efektywności, który będzie towarzyszył jego działaniom i pozwalał monitorować na bieżąco jego realizację. Takie monitorowanie oraz działania informacyjne i komunikacyjne związane z Programem i jego działaniami powinny opierać się na trzech komponentach Programu.
- (48) Z uwagi na to, jak ważne i złożone jest gromadzenie i analizowanie danych oraz mierzenie efektów polityki kulturalnej, Komisja powinna pomagać gromadzić dowody i dane statystyczne dotyczące tendencji i zmian w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, korzystając ze swojej wiedzy eksperckiej i wiedzy eksperckiej innych właściwych instytucji badawczych, oraz powinna regularnie zdawać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze zgromadzonych danych.

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz. U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

- (49) Program należy ustanowić na okres siedmiu lat w celu dostosowania jego czasu trwania do czasu trwania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 określonych w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) 2020/2093 ⁽¹⁴⁾ (zwanym dalej „WRF 2021–2027”).
- (50) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na Program, która podczas corocznej procedury budżetowej ma stanowić dla Parlamentu Europejskiego i Rady główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 18 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 16 grudnia 2020 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych ⁽¹⁵⁾.
- (51) Do Programu ma zastosowanie rozporządzenie finansowe. Rozporządzenie finansowe określa zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji (także dotacji dla osób trzecich), nagród, zamówień publicznych, zarządzania pośredniego, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych oraz zwrotu kosztów poniesionych przez ekspertów zewnętrznych.
- (52) Formy finansowania i metody wykonywania w ramach niniejszego rozporządzenia należy dobierać pod kątem ich zdolności osiągnięcia szczegółowych celów działań i przynoszenia rezultatów, biorąc pod uwagę w szczególności koszty kontroli, obciążenie administracyjne, potrzebę administracyjnego uproszczenia dla wszystkich zaangażowanych stron – w szczególności na etapie składania wniosków – oraz przewidywane ryzyko nieprzestrzegania przepisów. Przy dokonywaniu tego wyboru należy rozważyć korzystanie z płatności ryczałtowych, kosztów jednostkowych i stawek zryczałtowanych, a także finansowanie niepowiązane z kosztami, o czym mowa w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego.
- (53) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽¹⁶⁾ i rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 ⁽¹⁷⁾, (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽¹⁸⁾ i (UE) 2017/1939 ⁽¹⁹⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom – także nadużyciom finansowym – ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie postępowań, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniami (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE, Euratom) nr 883/2013, OLAF jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń administracyjnych, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub jakakolwiek inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii. Zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) jest uprawniona do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 ⁽²⁰⁾. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznać Komisji, OLAF, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w przypadku państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1939, EPPO niezbędne prawa i dostęp, a także zapewnić, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonywaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.
- (54) Gdy wartościowe wnioski w sprawie działań kwalifikują się w ramach Programu, ale z uwagi na ograniczenia budżetowe nie mogą być z niego finansowane, powinna istnieć możliwość przyznawania im znaku „pieczęci doskonałości” na podstawie określonych kryteriów. Znak „pieczęci doskonałości” stanowi wyraz uznania dla jakości wniosku i ułatwia poszukiwanie alternatywnego finansowania w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Jeżeli dane działania mogłyby otrzymać znak „pieczęci doskonałości”, należy podawać dodatkową informację w odnośnych zaproszeniach do składania wniosków.

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11).

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28.

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (EPPO) (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

⁽²⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

- (55) Ze względu na art. 349 TFUE, oraz uwzględniając komunikat Komisji z dnia 24 października 2017 r. zatytułowany: „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE”, należy docenić specyficzny wkład regionów, o których mowa w tym artykule, w różnorodność kulturową Unii oraz ich rolę w promowaniu wymian (w tym poprzez mobilność) i współpracy z osobami i organizacjami z państw trzecich, w szczególności z państw z nimi sąsiadujących. Zgodnie z decyzją Rady 2013/755/UE⁽²¹⁾, biorąc pod uwagę wkład krajów i terytoriów zamorskich w międzynarodowy wpływ kulturalny Unii, osoby i podmioty mające siedzibę w krajach i terytoriach zamorskich kwalifikują się do otrzymania finansowania odpowiednio do zasad i celów Programu oraz odpowiednio do ewentualnych porozumień mających zastosowanie do państw członkowskich, z którymi dane kraje i terytoria zamorskie są powiązane. To powinno pozwolić obywatelom korzystać w równym stopniu z konkurencyjnych zalet oferowanych przez sektor kultury i sektor kreatywny, w szczególności w zakresie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.
- (56) Aby zapewnić skuteczną ocenę postępów Programu w realizacji jego celów, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do opracowania ram monitorowania i ewaluacji oraz wskaźników przeglądowych Programu. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽²²⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (57) Zgodnie z art. 193 ust. 2 rozporządzenia finansowego możliwe jest udzielenie dotacji na działanie, które już się rozpoczęło, pod warunkiem że wnioskodawca może wykazać potrzebę rozpoczęcia działania przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji. Jednakże poza należycie uzasadnionymi wyjątkowymi przypadkami koszty poniesione przed dniem złożenia wniosku o udzielenie dotacji nie kwalifikują się do finansowania unijnego. Zgodnie z art. 193 ust. 4 rozporządzenia finansowego również w przypadku dotacji na działalność koszty poniesione przed dniem złożenia wniosku o udzielenie dotacji nie kwalifikują się do finansowania unijnego, a umowa o udzielenie dotacji ma być podpisana w terminie czterech miesięcy od rozpoczęcia roku budżetowego beneficjenta. Aby uniknąć zakłóceń w zakresie unijnego wsparcia, które mogłyby zaszkodzić interesom Unii, powinno się móc dopuścić w decyzji w sprawie finansowania – w ograniczonym czasie na początku WRF 2021–2027 i wyłącznie w należycie uzasadnionych przypadkach – kwalifikowalność działań i kosztów od dnia 1 stycznia 2021 r., nawet jeżeli działania te zostały zrealizowane, a te koszty poniesione przed dniem złożenia wniosku o udzielenie dotacji.
- (58) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ewaluacji Programu należy dokonać na podstawie informacji zgromadzonych zgodnie ze szczegółowymi wymogami dotyczącymi monitorowania, jednocześnie unikając obciążeń administracyjnych, w szczególności dla państw członkowskich, i nadmiernej regulacji. Wymogi te powinny, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki jako podstawę ewaluacji efektów Programu w praktyce.
- (59) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do przyjmowania programów prac. Te uprawnienia wykonawcze powinny być realizowane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽²³⁾. W szczególności, jak przewiduje niniejsze rozporządzenie, terminy powinny być proporcjonalne i powinny zapewniać członkom komitetu wczesną, skuteczną możliwość przeanalizowania projektu aktu wykonawczego i wyrażenia poglądów.
- (60) Należy zapewnić prawidłowe zamknięcie programu Kreatywna Europa na lata 2014–2020 ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013⁽²⁴⁾ (zwanego dalej „programem na lata 2014–2020”), w szczególności jeżeli chodzi o kontynuację ustalonych wieloletnich rozwiązań w zakresie zarządzania nim, takich jak finansowanie pomocy technicznej i administracyjnej. Od dnia 1 stycznia 2021 r. pomoc techniczna i administracyjna powinna zapewnić, w stosownych przypadkach, zarządzanie działaniami, które nie zostały jeszcze zakończone w ramach Programu na lata 2014–2020 do dnia 31 grudnia 2020 r.

⁽²¹⁾ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

⁽²²⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽²³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2014–2020) i uchylające decyzje nr 1718/2006/WE, nr 1855/2006/WE i nr 1041/2009/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 221).

- (61) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie. W szczególności niniejsze rozporządzenie ma na celu zapewnienie pełnego poszanowania równości kobiet i mężczyzn oraz prawa do niedyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, jak przewidują art. 21 i 23 Karty. Niniejsze rozporządzenie jest również zgodne z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.
- (62) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich transnarodowy charakter, dużą skalę i szeroki zasięg geograficzny finansowanych działań w zakresie mobilności i współpracy, ich wpływ na dostęp do mobilności edukacyjnej i szerzej ujmując – na integrację europejską oraz ich wzmocniony wymiar międzynarodowy mogą być lepiej osiągnięte na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (63) Należy zatem uchylić rozporządzenie (UE) nr 1295/2013 ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r.
- (64) W celu zapewnienia ciągłości udzielania wsparcia w odnośnej dziedzinie polityki i w celu umożliwienia rozpoczęcia wdrażania od początku obowiązywania WRF 2021–2027 niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym i powinno być stosowane z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2021 r.,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia program Kreatywna Europa (zwany dalej „Programem”) na czas trwania WRF 2021–2027.

Określa ono cele Programu, budżet na okres od 2021 r. do 2027 r., formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „sektor kultury i sektor kreatywny” oznaczają wszystkie sektory:
 - a) w których działalność, w wielu przypadkach mająca potencjał tworzenia innowacji i miejsc pracy, w szczególności w zakresie własności intelektualnej:
 - (i) opiera się na wartościach kulturowych oraz na ekspresji artystycznej lub innej indywidualnej lub zbiorowej ekspresji twórczej; oraz
 - (ii) obejmuje rozwój, tworzenie, produkcję, rozpowszechnianie i ochronę dóbr i usług, które ucieleśniają ekspresję kulturalną, artystyczną lub inną ekspresję twórczą, a także związane z nią funkcje takie jak edukacja lub zarządzanie;
 - b) niezależnie od tego:
 - (i) czy działalność tych sektorów jest zorientowana rynkowo czy nie;
 - (ii) jakiego typu struktura tę działalność prowadzi; oraz
 - (iii) w jaki sposób dana struktura jest finansowana;

sektory te obejmują między innymi architekturę, archiwa, biblioteki i muzea, rzemiosło artystyczne, sektor audiowizualny (w tym film, telewizję, gry wideo i multimedia), materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe, projektowanie (w tym projektowanie mody), festiwale, muzykę, literaturę, sztuki performatywne (w tym teatr i taniec), książki i działalność wydawniczą, radio i sztuki wizualne;

- 2) „podmiot prawny” oznacza osobę fizyczną lub osobę prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i która – działając w swoim własnym imieniu – może wykonywać prawa i podlegać obowiązkom, albo podmiot nieposiadający osobowości prawnej, o którym mowa w art. 197 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego;
- 3) „działanie łączone” oznacza działania wspierane z budżetu Unii, w tym działania w ramach instrumentów łączonych zgodnie z art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, łączące bezzwrotne formy wsparcia i instrumenty finansowe z budżetu Unii ze zwrotnymi formami wsparcia ze strony instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, lub ze strony komercyjnych instytucji finansowych i inwestorów.

Artykuł 3

Cele Programu

1. Cele ogólne Programu są następujące:
 - a) zachowanie, rozwijanie i promowanie europejskiej różnorodności kulturowej i językowej oraz europejskiego dziedzictwa kulturowego i językowego;
 - b) zwiększanie konkurencyjności i gospodarczego potencjału sektora kultury i sektora kreatywnego, w szczególności sektora audiowizualnego.
2. Program ma następujące cele szczegółowe:
 - a) zwiększanie współpracy artystycznej i kulturowej na szczeblu europejskim, tak aby wspierać tworzenie europejskich utworów, wzmocnić gospodarczy, społeczny i zewnętrzny wymiar europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego oraz wzmocnić innowacyjność i mobilność w obu sektorach;
 - b) promowanie konkurencyjności, skalowalności, współpracy, innowacyjności i zrównoważoności, w tym poprzez mobilność, w europejskim sektorze audiowizualnym;
 - c) promowanie współpracy politycznej i działań innowacyjnych wspierających wszystkie komponenty Programu oraz promowanie zróżnicowanego, niezależnego i pluralistycznego środowiska medialnego i umiejętności korzystania z mediów, a tym samym propagowanie swobody ekspresji artystycznej, dialogu międzykulturowego i włączania społecznego.
3. Program składa się z następujących komponentów:
 - a) komponent Kultura, który obejmuje sektor kultury i sektor kreatywny, z wyłączeniem sektora audiowizualnego;
 - b) komponent MEDIA, który obejmuje sektor audiowizualny;
 - c) komponent międzysektorowy, który obejmuje działania we wszystkich sektorach kultury i wszystkich sektorach kreatywnych.
4. Z uwagi na samoistną i gospodarczą wartość kultury cele Programu realizuje się poprzez działania o europejskiej wartości dodanej. Europejską wartość dodaną zapewniają między innymi:
 - a) transnarodowy charakter działań i działalności, które stanowią uzupełnienie regionalnych, krajowych, międzynarodowych i innych unijnych programów i polityk, a tym samym promują wspólne europejskie korzenie i europejską różnorodność kulturową;
 - b) transgraniczna współpraca – w tym poprzez mobilność – między organizacjami sektora kultury i sektora kreatywnego i osobami zawodowo związanymi z tymi sektorami oraz potencjał wykorzystania takiej współpracy do stawiania czoła wspólnym wyzwaniom (w tym transformacji cyfrowej) i do promowania dostępu do kultury, aktywnego angażowania obywateli oraz dialogu międzykulturowego;
 - c) korzyści skali oraz wzrost i miejsca pracy, które wsparcie unijne stymuluje, generując efekt dźwigni na rzecz pozyskiwania dodatkowych środków finansowych;
 - d) zapewnianie równiejszych warunków działania poprzez działania o europejskiej wartości dodanej prowadzone w ramach komponentu MEDIA, które uwzględniają specyfikę różnych krajów, w szczególności pod względem produkcji treści, ich dystrybucji i dostępu do nich, wielkość i specyfikę ich rynków oraz ich różnorodność kulturową i językową, tak aby rozszerzać uczestnictwo krajów o różnym potencjale audiowizualnym i zwiększać współpracę między tymi krajami.

5. Cele Programu realizuje się w sposób sprzyjający inkluzywności, równości, różnorodności i uczestnictwu; te założenia, w stosownych przypadkach, wypełnia się poprzez konkretne zachęty, które:

- a) zapewniają dostęp do sektora kultury i sektora kreatywnego osobom z niepełnosprawnościami, osobom należącym do mniejszości i osobom z grup społecznie marginalizowanych oraz propagują ich aktywny udział w tych sektorach, w tym zarówno w procesie twórczym, jak i poprzez budowanie publiczności; oraz
- b) propagują równość płci, w szczególności jako czynnik kreatywności, wzrostu gospodarczego i innowacji.

Artykuł 4

Działania Programu

Program wspiera działania, które są zgodne z priorytetami przedstawionymi w art. 5, 6 i 7 oraz z opisami zawartymi w załączniku I.

Artykuł 5

Komponent Kultura

1. Zgodnie z celami Programu, o których mowa w art. 3, komponent Kultura ma następujące priorytety:
 - a) wzmacniać transnarodową współpracę i transgraniczny wymiar twórczości, obiegu i widoczności europejskich dzieł, a także mobilność podmiotów sektora kultury i sektora kreatywnego;
 - b) zwiększać dostęp do kultury i udział w niej oraz zwiększać zaangażowanie publiczności i jej budowanie w całej Europie;
 - c) promować odporność społeczną oraz zwiększać włączanie społeczne i dialog międzykulturowy za pośrednictwem kultury i dziedzictwa kulturowego;
 - d) zwiększać potencjał europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego – w tym potencjał osób w nich pracujących – do pielęgnowania talentów, wprowadzania innowacji, prężnego funkcjonowania oraz generowania zatrudnienia i wzrostu;
 - e) wzmacniać tożsamość europejską i europejskie wartości dzięki świadomości kulturalnej, edukacji artystycznej i kreatywnej edukacji opartej na kulturze;
 - f) promować budowanie potencjału w europejskim sektorze kultury i sektorze kreatywnym, w tym potencjału organizacji oddolnych i mikroorganizacji, aby były w stanie aktywnie działać na szczeblu międzynarodowym;
 - g) przyczynić się do realizacji globalnej strategii Unii dotyczącej kształtowania stosunków międzynarodowych poprzez kulturę.
2. Działania, poprzez które realizowane mają być priorytety określone w ust. 1 niniejszego artykułu, są przedstawione w załączniku I sekcja 1.

Artykuł 6

Komponent MEDIA

1. Zgodnie z celami Programu, o których mowa w art. 3, komponent MEDIA ma następujące priorytety:
 - a) pielęgnować talenty, kompetencje i umiejętności oraz stymulować transgraniczną współpracę, mobilność i innowacyjność w tworzeniu i produkowaniu europejskich utworów audiowizualnych, propagując w ten sposób współpracę między państwami członkowskimi o różnym potencjale audiowizualnym;
 - b) zwiększać obieg, promocję oraz internetową i kinową dystrybucję europejskich utworów audiowizualnych w Unii i na arenie międzynarodowej w nowym środowisku cyfrowym, w tym poprzez innowacyjne modele biznesowe;

- c) promować europejskie utwory audiowizualne, w tym dzieła będące częścią dziedzictwa, i wspierać angażowanie i budowanie publiczności we wszystkich grupach wiekowych, w szczególności młodych odbiorców, w całej Europie i poza nią.
2. Priorytety określone w ust. 1 niniejszego artykułu realizuje się poprzez wsparcie dla rozwijania, produkcji, promocji i rozpowszechniania europejskich utworów oraz wspierania dostępu do tych utworów, tak by docierały do różnorodnych odbiorców w Europie i poza nią, co oznacza tym samym dostosowywanie do zmian na rynku i wspieranie wdrażania dyrektywy 2010/13/UE.
3. Działania, poprzez które realizowane mają być priorytety określone w ust. 1 niniejszego artykułu, są przedstawione w załączniku I sekcja 2.

Artykuł 7

Komponent międzysektorowy

1. Zgodnie z celami Programu, o których mowa w art. 3, komponent międzysektorowy ma następujące priorytety:
- a) wspierać międzysektorową transnarodową współpracę polityczną, w tym współpracę w zakresie promowania roli kultury we włączaniu społecznym i w zakresie wolności artystycznej, promować widoczność Programu i możliwość przenoszenia jego rezultatów;
 - b) propagować innowacyjne podejścia do tworzenia, dystrybucji oraz promocji i dostępu do treści w całym sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz w innych sektorach, w tym biorąc pod uwagę transformację cyfrową, z uwzględnieniem zarówno wymiaru rynkowego, jak i pozarynkowego;
 - c) promować międzysektorowe działania służące dostosowaniu się do zmian strukturalnych i technologicznych, przed którymi stoją media, w tym wzmacniając wolne, zróżnicowane i pluralistyczne środowisko medialne, wysokiej jakości dziennikarstwo i umiejętność korzystania z mediów, również w środowisku cyfrowym;
 - d) wspierać ustanawianie biur Programu w uczestniczących państwach i ich działalność oraz stymulować współpracę transgraniczną i wymianę najlepszych praktyk w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.
2. Działania, poprzez które realizowane mają być priorytety określone w ust. 1 niniejszego artykułu, są przedstawione w załączniku I sekcja 3.

Artykuł 8

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację Programu w okresie od dnia 1 stycznia 2021 do dnia 31 grudnia 2027 r. wynosi 1 842 000 000 EUR w cenach bieżących.
2. W wyniku dostosowań dotyczących poszczególnych programów, przewidzianych w art. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2020/2093, kwotę określoną w ust. 1 niniejszego artykułu zwiększa się o dodatkową alokację wynoszącą 600 000 000 EUR w cenach z 2018 r., jak określono w załączniku II do tego rozporządzenia.
3. Orientacyjny podział kwoty określonej w ust. 1 niniejszego artykułu jest następujący:
- a) co najmniej 33 % na realizację celu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. a) (komponent Kultura);
 - b) co najmniej 58 % na realizację celu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. b) (komponent MEDIA);
 - c) do 9 % na realizację celu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. c) (komponent międzysektorowy).
4. Orientacyjny podział kwoty określonej w ust. 2 niniejszego artykułu, jest następujący:
- a) co najmniej 33 % na realizację celu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. a) (komponent Kultura);
 - b) co najmniej 58 % na realizację celu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. b) (komponent MEDIA);
 - c) do 9 % na realizację celu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. c) (komponent międzysektorowy).

5. Kwoty określone w ust. 1 i 2, mogą być wykorzystane na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby realizacji Programu, takie jak działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrola, audyt i ewaluacja, w tym na instytucjonalne systemy informatyczne.

6. Oprócz kwot określonych w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu oraz w celu promowania międzynarodowego wymiaru Programu można udostępnić dodatkowe wkłady finansowe na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniającego i uchylającego decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009, i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III), tak aby wspierać działania realizowane i zarządzane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Takie wkłady są finansowane zgodnie z rozporządzeniami ustanawiającymi te instrumenty.

7. Zasoby przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego, zostać przesunięte do Programu, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 26 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021–2027”). Komisja wdraża te zasoby bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego akapitu. Zasoby te wykorzystuje się na rzecz danego państwa członkowskiego.

8. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na kilka lat w transzach rocznych. Zobowiązania takie nie przekraczają 40 % kwoty określonej w ust. 1.

Artykuł 9

Państwa trzecie stowarzyszone z Programem

1. W Programie mogą uczestniczyć następujące państwa trzecie, pod warunkiem że wnoszą one wkład finansowy do Programu:

- a) członkowie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, którzy są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego, zgodnie z warunkami ustanowionymi w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- b) państwa przystępujące, państwa kandydujące i potencjalni kandydaci, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami uczestnictwa tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach, oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;
- c) państwa objęte europejską polityką sąsiedztwa, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami uczestnictwa tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach, oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;
- d) inne państwa trzecie, zgodnie z warunkami określonymi w szczegółowej umowie obejmującej uczestnictwo tego państwa trzeciego w programie unijnym, pod warunkiem że umowa ta:
 - (i) zapewnia sprawiedliwą równowagę w odniesieniu do wkładów i korzyści państwa trzeciego uczestniczącego w programach unijnych;
 - (ii) ustanawia warunki uczestnictwa w programach, w tym sposób obliczania wkładów finansowych do poszczególnych programów i ich kosztów administracyjnych;

- (iii) nie przyznaje państwu trzeciemu uprawnień decyzyjnych w odniesieniu do programu unijnego;
- (iv) gwarantuje prawa Unii do zapewnienia należytego zarządzania finansami i ochrony jej interesów finansowych.

Wkłady, o których mowa w lit. d) ppkt (ii) akapitu pierwszego, stanowią dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego.

2. Uczestnictwo państw, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w komponencie MEDIA i komponencie międzysektorowym zależy od spełnienia warunków określonych w dyrektywie 2010/13/UE.
3. W należycie uzasadnionych przypadkach porozumienia zawarte z państwami, o których mowa w ust. 1 lit. c), mogą zawierać odstępstwa od wymogów określonych w ust. 2.
4. Państwa, o których mowa w ust. 1 lit. a i b) niniejszego artykułu, które w pełni uczestniczyły w programie na lata 2014–2020, mogą tymczasowo w pełni uczestniczyć w Programie, jeżeli wykażą, że powzięły wymierne kroki, by dostosować swoje prawo krajowe do dyrektywy 2010/13/UE, zgodnie ze zmianami wprowadzonymi dyrektywą (UE) 2018/1808.
5. Państwa, o których mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, będą mogły kontynuować uczestnictwo w Programie po dniu 31 grudnia 2022 r., jeżeli przedstawią Komisji dowody wskazujące, że spełniły warunki określone w dyrektywie 2010/13/UE.
6. Dostęp do działań odpowiadających priorytetowi, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. d), zostaje zapewniony państwom, które w drodze wyjątku uczestniczą w komponencie Kultura, ale nie spełniają warunków uczestnictwa w komponencie MEDIA i komponencie międzysektorowym na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu.

Artykuł 10

Pozostałe państwa trzecie

W przypadku gdy leży to w interesie Unii, Program może wspierać współpracę z państwami trzecimi innymi niż te, o których mowa w art. 9, w odniesieniu do działań finansowanych poprzez dodatkowe wkłady finansowe z instrumentów finansowania zewnętrznego zgodnie z art. 8 ust. 6.

Artykuł 11

Współpraca z organizacjami międzynarodowymi i Europejskim Obserwatorium Audiowizualnym

1. Dostęp do Programu jest otwarty dla organizacji międzynarodowych działających w obszarach objętych Programem, zgodnie z rozporządzeniem finansowym.
2. Unia będzie członkiem obserwatorium przez okres trwania Programu. Udział Unii w obserwatorium przyczynia się do realizacji priorytetów komponentu MEDIA. Komisja reprezentuje Unię w zakresie kontaktów z obserwatorium. Komponent MEDIA pokrywa koszt składki z tytułu członkostwa Unii w obserwatorium oraz gromadzenia i analizy danych w sektorze audiowizualnym.

Artykuł 12

Gromadzenie danych o sektorze kultury i sektorze kreatywnym

Aby wzmocnić bazę wiedzy dotyczącą rozwoju sektora kultury i sektora kreatywnego oraz mierzyć i analizować ich wkład w gospodarkę i społeczeństwo Europy, Komisja gromadzi odpowiednie dane i informacje, korzystając z własnej wiedzy eksperckiej oraz wiedzy fachowej Rady Europy, OECD, UNESCO i właściwych instytucji badawczych, stosownie do okoliczności. Komisja regularnie składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat zgromadzonych danych. Istotne wnioski wynikające ze zgromadzonych danych Komisja udostępnia interesariuszom.

Artykuł 13

Formy finansowania unijnego i metody realizacji

1. Program jest realizowany według metody zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym lub według metody zarządzania pośredniego z podmiotami, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) tego rozporządzenia.
2. Program może zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w postaci dotacji, nagród i zamówień. Program może również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych.
3. Działania łączone w ramach Programu realizuje się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 oraz z tytułem X rozporządzenia finansowego.
4. Wkłady na mechanizm ubezpieczeń wzajemnych mogą pokrywać ryzyko związane z odzyskiwaniem środków należnych od beneficjentów i wkłady te uznaje się za wystarczającą gwarancję w myśl rozporządzenia finansowego. Zastosowanie ma art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 ⁽²⁵⁾.
5. Podmioty działające w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, których roczny dochód w ciągu ostatnich dwóch lat pochodził w ponad 50 % ze środków publicznych, uznaje się za posiadające niezbędny potencjał finansowy, zawodowy i administracyjny do prowadzenia działań w ramach Programu. Nie wymaga się od nich przedstawienia dalszych dokumentów w celu wykazania tego potencjału.

Artykuł 14

Ochrona interesów finansowych Unii

W przypadku gdy na podstawie decyzji przyjętej na mocy umowy międzynarodowej lub na podstawie jakiegokolwiek innego instrumentu prawnego w Programie uczestniczy państwo trzecie, przyznaje ono właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF i Trybunałowi Obrachunkowemu prawa i dostęp niezbędne do wykonywania w pełni ich odpowiednich kompetencji. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawo do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, przewidzianych w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013.

Artykuł 15

Programy prac

1. Program jest realizowany za pomocą rocznych programów prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego. W rocznych programach prac wskazuje się kwoty przydzielone na poszczególne działania i w stosownych przypadkach określa całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone. Roczne programy prac zawierają także orientacyjny harmonogram wykonawczy.
2. Komisja przyjmuje roczne programy prac w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).

ROZDZIAŁ II

DOTACJE I KWALIFIKUJĄCE SIĘ PODMIOTY

Artykuł 16

Dotacje

1. Dotacje w ramach Programu są przyznawane i zarządzane zgodnie z tytułem VIII rozporządzenia finansowego.
2. Aby zapewnić właściwą ewaluację wniosków, członkami komisji ewaluacyjnych mogą być eksperci zewnętrzni. Eksperti zewnętrzni muszą mieć doświadczenie zawodowe związane z ocenianą dziedziną oraz, w stosownych przypadkach, wiedzę o obszarze geograficznym, którego dotyczy wniosek.
3. Zgodnie z art. 193 ust. 2 akapit drugi lit. a) rozporządzenia finansowego i w drodze odstępstwa od art. 193 ust. 4 tego rozporządzenia w należycie uzasadnionych przypadkach określonych w decyzji w sprawie finansowania działania wspierane na podstawie niniejszego rozporządzenia i związane z nimi koszty poniesione w 2021 r. mogą zostać uznane za kwalifikowalne od dnia 1 stycznia 2021 r., nawet jeżeli działania te zostały zrealizowane, a koszty te poniesione przed dniem złożenia wniosku o udzielenie dotacji. W drodze wyjątku umowy o udzielenie dotacji dotyczące dotacji na działalność na rok budżetowy 2021 mogą zostać podpisane w terminie sześciu miesięcy od rozpoczęcia roku budżetowego beneficjenta.
4. W stosownych przypadkach w działaniach Programu określa się odpowiednie kryteria pozwalające osiągnąć równość płci.

Artykuł 17

Kwalifikujące się podmioty

1. Oprócz kryteriów określonych w art. 197 rozporządzenia finansowego zastosowanie mają kryteria kwalifikowalności określone w niniejszym artykule.
2. Do udziału w Programie kwalifikują się następujące podmioty, jeżeli działają w sektorze kultury i sektorze kreatywnym:
 - a) podmioty prawne z siedzibą w:
 - (i) państwie członkowskim lub powiązanim z nim krajem lub terytorium zamorskim;
 - (ii) państwie trzecim stowarzyszonym z Programem; lub
 - (iii) państwie trzecim wymienionym w programie prac z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 3 i 4;
 - b) podmioty prawne utworzone na mocy prawa Unii;
 - c) organizacje międzynarodowe.
3. Podmioty prawne działające w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, mające siedzibę w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z Programem, mogą w drodze wyjątku kwalifikować się do uczestnictwa w Programie, jeżeli takie uczestnictwo jest niezbędne do osiągnięcia celów danego działania.
4. Podmioty prawne działające w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, mające siedzibę w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z Programem, co do zasady ponoszą koszty swojego uczestnictwa. W przypadku gdy leży to w interesie Unii, koszty uczestnictwa takich podmiotów prawnych mogą zostać pokryte przez dodatkowe wkłady z instrumentów finansowania zewnętrznego zgodnie z art. 8 ust. 6.

ROZDZIAŁ III

SYNERGIA I KOMPLEMENTARNOŚĆ*Artykuł 18***Komplementarność**

Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, zapewnia ogólną spójność i komplementarność Programu ze stosownymi politykami i programami unijnymi – w szczególności dotyczącymi równowagi płci, edukacji, w szczególności edukacji cyfrowej i umiejętności korzystania z mediów, młodzieży i solidarności, zatrudnienia i włączenia społecznego, w szczególności w odniesieniu do grup społecznie marginalizowanych i mniejszości, badań naukowych, technologii i innowacji, w tym innowacji społecznych, przemysłu i przedsiębiorczości, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, środowiska i działań klimatycznych, polityki spójności, polityki regionalnej i miejskiej, zrównoważonej turystyki, pomocy państwa, mobilności oraz współpracy międzynarodowej i rozwoju.

*Artykuł 19***Finansowanie skumulowane i alternatywne**

1. Działanie, które otrzymało wkład w ramach Programu, może również otrzymać wkład z dowolnego innego programu unijnego w tym z funduszy objętych rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021–2027, pod warunkiem że wkłady te nie pokrywają tych samych kosztów. Do odpowiedniego wkładu w działanie zastosowanie mają zasady odpowiadającego mu programu unijnego. Finansowanie skumulowane nie przekracza łącznych kosztów kwalifikowalnych działania, a wsparcie w ramach poszczególnych programów unijnych może być obliczane proporcjonalnie.

2. Projekt może otrzymać w ramach Programu znak „pieczęci doskonałości”, zdefiniowany w odpowiednim art. 2 pkt 45 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021–2027, w przypadku gdy spełnia następujące łączne warunki:

- a) został oceniony w ramach zaproszenia do składania wniosków ogłoszonego w ramach Programu;
- b) spełnia minimalne wymagania jakościowe określone w tym zaproszeniu do składania wniosków; oraz
- c) nie może być finansowany w ramach tego zaproszenia do składania wniosków z uwagi na ograniczenia budżetowe.

Projekt, który otrzymał znak „pieczęci doskonałości” zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu, może uzyskać wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, zgodnie z art. 73 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021–2027.

ROZDZIAŁ IV

MONITOROWANIE, EWALUACJA I KONTROLA*Artykuł 20***Monitorowanie i sprawozdawczość**

1. Wskaźniki jakościowe i ilościowe na potrzeby sprawozdawczości dotyczącej postępów Programu w realizacji celów określonych w art. 3 przedstawiono w załączniku II.

2. Aby zapewnić skuteczną ocenę postępów Programu w realizacji jego celów, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 22 w celu opracowania przepisów dla ram monitorowania i ewaluacji, w tym zmian do załącznika II, tak by zmodyfikować lub uzupełnić wskaźniki, tam gdzie jest to konieczne do celów monitorowania i ewaluacji.

3. System sprawozdawczości z realizacji Programu zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych służących do monitorowania wdrożenia i rezultatów Programu.

4. W tym celu na beneficjentów środków unijnych oraz, w stosownych przypadkach, na państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymogi sprawozdawcze.

Artykuł 21

Ewaluacja

1. Komisja przeprowadza ewaluacje, oparte na regularnie gromadzonych danych i konsultacjach z interesariuszami i beneficjentami, w terminach pozwalających na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.
2. Gdy dostępne będą wystarczające informacje na temat wykonania Programu, jednak niezależnie od okoliczności nie później niż do dnia 31 grudnia 2024 r., Komisja przeprowadzi ewaluację śródkresową Programu, opartą m.in. na zewnętrznych i niezależnych analizach. Komisja przekaze Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z ewaluacji śródkresowej nie później niż sześć miesięcy po jej przeprowadzeniu.
3. Po dniu 31 grudnia 2027 r., lecz niezależnie od okoliczności nie później niż do dnia 31 grudnia 2029 r., Komisja dokona ostatecznej ewaluacji Programu w oparciu o zewnętrzną i niezależną wiedzę ekspercką. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z ostatecznej ewaluacji nie później niż sześć miesięcy po jej przeprowadzeniu.
4. Wnioski z ewaluacji, o których mowa w ust. 2 i 3, wraz z własnymi komentarzami na temat tych wniosków, Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.
5. System sprawozdawczości ewaluacyjnej zapewnia wydajne, skuteczne, terminowe i odpowiednio szczegółowe gromadzenie danych do ewaluacji Programu. Beneficjenci środków unijnych przekazują takie dane i informacje Komisji w sposób zgodny z innymi przepisami prawa. Na przykład, w razie potrzeby, dane osobowe muszą zostać zanonimizowane. W tym celu na beneficjentów środków unijnych nakłada się proporcjonalne wymogi sprawozdawcze.

Artykuł 22

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Przekazanie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 20, przekazuje się Komisji na okres siedmiu lat od dnia 1 stycznia 2021 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 20, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 20 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE*Artykuł 23***Komunikacja, działania informacyjne i promocja**

1. Beneficjenci środków unijnych informują o pochodzeniu tych środków i zapewniają ich eksponowanie, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych, proporcjonalnych i ukie-runkowanych informacji różnym rodzajom odbiorców, w tym mediom i opinii publicznej, w szczególności nazwy Pro-gramu oraz – w przypadku działań finansowanych z komponentu MEDIA – logo komponentu MEDIA zamieszczonego w załączniku III.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z Programem, z działaniami podjętymi na pod-stawie Programu i z uzyskanymi rezultatami.
3. Zasoby finansowe przydzielone na Program przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej na temat prio-rytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w art. 3.

*Artykuł 24***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga komitet („Komitet ds. Programu Kreatywna Europa”). Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. Komitet ds. Programu Kreatywna Europa może zbierać się w określonych składach, by zajmować się konkretnymi kwestiami dotyczącymi poszczególnych komponentów Programu.

*Artykuł 25***Uchylenie**

Rozporządzenie (UE) nr 1295/2013 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r.

*Artykuł 26***Przepisy przejściowe**

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację ani modyfikację działań, rozpoczętych na podstawie rozpo-rządzenia (UE) nr 1295/2013, które to rozporządzenie nadal stosuje się do tych działań aż do ich zamknięcia.
2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na Program pokrywane mogą być również wydatki na pomoc tech-niczną i administracyjną niezbędne do zapewnienia przejścia między Programem a środkami przyjętymi na podstawie roz-porzędzenia (UE) nr 1295/2013.
3. W razie potrzeby w budżecie Unii obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydat-ków na wsparcie, o którym mowa w art. 8 ust. 5, aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną zakończone przed dniem 31 grudnia 2027 r.

*Artykuł 27***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 stycznia 2021 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
D.M. SASSOLI
Przewodniczący

W imieniu Rady
A.P. ZACARIAS
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

OPIS DZIAŁAŃ PROGRAMU

SEKCJA 1

KOMPONENT KULTURA

Priorytety w ramach komponentu Kultura, o których mowa w art. 5, realizuje się – także w celu zwiększenia obiegu europejskich dzieł w środowisku cyfrowym i wielojęzycznym i w stosownych przypadkach za pomocą tłumaczenia, bez względu na typ stosowanego medium – poprzez następujące działania, których szczegóły – w tym ewentualnie wyższe stopy współfinansowania dla projektów na mniejszą skalę – określa się w programach prac:

Działania horyzontalne:

Działania horyzontalne służą wspieraniu wszystkich sektorów kultury i sektorów kreatywnych (z wyjątkiem sektora audiowizualnego) w obliczu wspólnych wyzwań, z którymi mierzą się te sektory na poziomie europejskim. W szczególności działania horyzontalne służą współfinansowaniu transnarodowych projektów poświęconych współpracy, działaniu w ramach sieci kontaktów, mobilności i internacjonalizacji, w tym poprzez programy rezydencjalne, tournée, wydarzenia, wystawy i festiwale. W ramach Programu wspierane będą następujące działania horyzontalne:

- a) transnarodowe projekty oparte na współpracy, gromadzące organizacje z sektora kultury i sektora kreatywnego o dowolnej wielkości – w tym mikroorganizacje i małe organizacje – i z różnych państw na rzecz działań sektorowych i międzysektorowych;
- b) europejskie sieci zrzeszające organizacje sektora kultury i sektora kreatywnego z różnych państw;
- c) paneuropejskie platformy sektora kultury i sektora kreatywnego;
- d) transnarodowa mobilność artystów i podmiotów sektora kultury i sektora kreatywnego oraz transnarodowy obieg dzieł artystycznych i kulturalnych;
- e) pomoc dla organizacji sektora kultury i sektora kreatywnego mająca na celu wspieranie ich w działalności na szczeblu międzynarodowym, w tym pomoc na budowę potencjału;
- f) opracowywanie polityki, współpraca i wdrażanie polityki w dziedzinie kultury, m.in. poprzez dostarczanie danych i wymianę najlepszych praktyk, projekty pilotażowe czy zachęty na rzecz propagowania równości płci.

Działania sektorowe:

Aby reagować na wspólne potrzeby w Unii, w sektorach kultury i sektorach kreatywnych – zwłaszcza w sektorze muzycznym – których specyfika lub specyficzne wyzwania wymagają bardziej ukierunkowanego podejścia, uzupełniającego działania horyzontalne, wspiera się działania sektorowe, a mianowicie:

- a) wspieranie sektora muzycznego: działania promujące różnorodność, kreatywność i innowacyjność w dziedzinie muzyki, w tym występy na żywo, w szczególności dystrybucja i promowanie wszelkich repertuarów muzycznych w Europie i poza nią, działania szkoleniowe, uczestnictwo w muzyce i dostęp do niej, budowanie publiczności dla wszelkich europejskich repertuarów oraz wspieranie gromadzenia i analizowania danych; te działania w sektorze muzycznym będą mieć za podstawę i będą nadal wspierać doświadczenia i wiedzę ekspercką wyniesione z inicjatywy „Muzyka dla Europy”;
- b) wspieranie sektora książki i wydawnictw: ukierunkowane działania promujące różnorodność, kreatywność i innowacyjność, promowanie literatury europejskiej ponad granicami – w Europie i poza nią, w tym w bibliotekach, szkolenia i wymiany dla osób zawodowo związanych z sektorem, autorów i tłumaczy, jak również transnarodowe projekty na rzecz współpracy, innowacyjności i rozwoju w tym sektorze, ukierunkowane działania promujące tłumaczenie literatury i, w miarę możliwości, dostosowywanie jej do formatów dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami;
- c) wspieranie architektury i dziedzictwa kulturowego na rzecz wysokiej jakości otoczenia zabudowanego: ukierunkowane działania na rzecz mobilności podmiotów architektury i dziedzictwa kulturowego, budowy ich potencjału oraz internacjonalizacji, promowanie Baukultur, wzajemnego uczenia się oraz angażowania publiczności, tak by rozpowszechnić wartościowe zasady działań w zakresie współczesnej architektury i dziedzictwa kulturowego, wspieranie zrównoważonej ochrony, regeneracji i ponownego, adaptacyjnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego oraz promowanie jego wartości poprzez działania z zakresu uświadamiania i działania w ramach sieci kontaktów;

- d) wspieranie innych sektorów twórczości artystycznej w przypadku stwierdzenia konkretnych potrzeb, w tym ukierunkowanych działań na rzecz rozwoju kreatywnych aspektów zrównoważonej turystyki kulturalnej i sektorów mody i projektowania, jak również promowania i reprezentowania tych innych sektorów twórczości artystycznej poza granicami Unii Europejskiej.

Specjalne działania, które mają na celu eksponowanie i konkretyzowanie europejskiej różnorodności kulturowej i europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz propagowanie dialogu międzykulturowego:

- a) wsparcie finansowe dla Europejskich Stolic Kultury;
- b) wsparcie finansowe dla Znaku Dziedzictwa Europejskiego oraz dla działań w zakresie tworzenia sieci kontaktów między obiektami, którym przyznano Znak Dziedzictwa Europejskiego;
- c) unijne nagrody w dziedzinie kultury;
- d) Europejskie Dni Dziedzictwa;
- e) wspieranie europejskich podmiotów sektora kultury, takich jak orkiestry, które mają za cel szkolenie i promowanie młodych, bardzo obiecujących artystów i stosują integracyjne podejście o szerokim zasięgu geograficznym, oraz wspieranie podmiotów, które świadczą bezpośrednio usługi kulturalne europejskim obywatelom i mają szeroki zasięg geograficzny.

SEKCJA 2

KOMPONENT MEDIA

W priorytetach komponentu MEDIA, o których mowa w art. 6, uwzględnia się wymogi dyrektywy (UE) 2018/1808 i różnice między państwami pod względem produkcji treści audiowizualnych, ich dystrybucji i dostępu do nich, oraz rozmiar i specyfikę ich rynków i różnorodność językową, a priorytety te realizuje się poprzez następujące działania, których szczegóły określa się w programach prac:

- a) opracowywanie utworów audiowizualnych przez niezależne firmy producenckie w różnorodnych formatach (np. filmy pełnometrażowe, filmy krótkometrażowe, seriale, filmy dokumentalne oraz narracyjne gry wideo), gatunkach oraz dla różnorodnych odbiorców, w tym dzieci i młodzieży;
- b) produkowanie innowacyjnych, wartościowych treści telewizyjnych i scenariuszy serialowych dla różnorodnych odbiorców przez europejskie niezależne firmy producenckie;
- c) narzędzia promocyjne i marketingowe, w tym internetowe oraz oparte na analizie danych, aby zwiększyć wagę, widoczność, transgraniczną dostępność i oglądalność europejskich utworów;
- d) wspieranie międzynarodowej sprzedaży i obiegu niekrajowych utworów europejskich na wszystkich platformach (np. w kinach, w internecie) ukierunkowanych na małe, jak i duże produkcje, w tym poprzez skoordynowane strategie dystrybucyjne obejmujące kilka państw i promujące używanie napisów, dubbingu i – w stosownych przypadkach – audiodeskrypcji;
- e) wspieranie wielojęzycznego – dzięki napisom – dostępu do telewizyjnych programów kulturalnych w internecie;
- f) wspieranie działań prowadzonych w ramach sieci kontaktów dla osób zawodowo związanych z sektorem audiowizualnym, w tym twórców, oraz wymian między firmami (B2B), by pielęgnować i promować talenty w europejskim sektorze audiowizualnym oraz ułatwiać opracowywanie i dystrybucję europejskich i międzynarodowych współkreacji i koprodukcji;
- g) wspieranie działań podmiotów europejskiego sektora audiowizualnego na wydarzeniach i targach branżowych w Europie i poza nią;
- h) wspieranie widoczności i zasięgu europejskich filmów i kreacji audiowizualnych skierowanych do licznych europejskich odbiorców, wykraczającej poza granice narodowe, zwłaszcza wśród młodych ludzi i propagatorów, w tym poprzez organizowanie projekcji i działania związane z komunikacją, rozpowszechnianiem i promocją, dotyczące europejskich nagród, w szczególności Nagrody Filmowej Europejskiej Publiczności – LUX przyznawanej przez Parlament Europejski i Europejską Akademię Filmową;
- i) inicjatywy promujące budowanie i angażowanie publiczności, w tym edukację filmową, skierowane w szczególności do młodych odbiorców;
- j) działania w zakresie szkoleń i mentoringu, które zwiększają potencjał przystosowywania się osób zawodowo związanych z sektorem audiowizualnym do nowych procesów twórczych, zmian na rynkach i technologii cyfrowych, które mają wpływ na cały łańcuch wartości;
- k) europejska sieć lub europejskie sieci operatorów usług wideo na żądanie (VoD), w ramach których wyświetla się w znacznej części niekrajowe utwory europejskie;

- l) europejskie festiwale i sieć europejskich festiwali lub sieci europejskich festiwali, na których wyświetla się w znacznej części niekrajowe utwory europejskie, przy jednoczesnym zachowaniu ich tożsamości i unikatowego profilu;
- m) sieć europejskich operatorów kin o szerokim zasięgu geograficznym, w których wyświetla się w znacznej części niekrajowe filmy europejskie, wzmacniając rolę europejskich kin w rozpowszechnianiu europejskich utworów;
- n) konkretne środki przyczyniające się do bardziej zrównoważonego uczestnictwa płci w sektorze audiowizualnym, w tym badania oraz działania z zakresu mentoringu, szkoleń i działania prowadzone w ramach sieci kontaktów;
- o) wspieranie dialogu politycznego, innowacyjnych działań politycznych oraz wymiany najlepszych praktyk, w tym poprzez działalność analityczną i dostarczanie wiarygodnych danych;
- p) międzynarodowa wymiana doświadczeń i wiedzy eksperckiej, wzajemne uczenie się i działania prowadzone w ramach sieci kontaktów między sektorem audiowizualnym a decydentami politycznymi.

SEKCJA 3

KOMPONENT MIĘDZYSEKTOROWY

Priorytety w ramach komponentu międzysektorowego, o których mowa w art. 7, realizuje się poprzez następujące działania, których szczegóły określa się w programach prac:

Działania w zakresie współpracy politycznej i promocji:

- a) wspieranie opracowywania polityki, transnarodowej wymiany doświadczeń i wiedzy eksperckiej, wzajemnego uczenia się oraz uświadamiania, działań w ramach sieci kontaktów oraz regularnego dialogu międzysektorowego między organizacjami sektora kultury i sektora kreatywnego a decydentami politycznymi;
- b) wspieranie międzysektorowych działań analitycznych;
- c) dążenie do sprzyjania transgranicznej współpracy politycznej i transgranicznemu opracowywaniu polityki w odniesieniu do roli procesu włączania społecznego poprzez kulturę;
- d) zwiększanie wiedzy o Programie i tematach, które obejmuje, propagowanie wśród obywateli oraz pomoc w przenoszeniu rezultatów Programu poza poziom państw członkowskich.

Działania z zakresu „Laboratorium innowacji w sektorze kreatywnym”, które:

- a) propagują nowe formy twórczości na styku różnych sektorów kultury i sektorów kreatywnych, na przykład poprzez eksperymentalne podejścia i stosowanie innowacyjnych technologii;
- b) propagują innowacyjne podejścia i narzędzia międzysektorowe, które w miarę możliwości obejmują wymiar wieloujęzyczny i społeczny, aby ułatwiać dystrybucję, promocję i czerpanie korzyści finansowych z kultury i kreatywności, w tym z dziedzictwa kulturowego, a także dostęp do tej kultury, kreatywności i dziedzictwa kulturowego.

Działania Biur Programu, które:

- a) promują Program na szczeblu krajowym, zapewniają stosowne informacje o różnych typach wsparcia finansowego w ramach unijnej polityki oraz pomagają podmiotom sektora kultury i sektora kreatywnego w składaniu wniosków o wsparcie z Programu, w tym poprzez informowanie ich o wymogach i procedurach poszczególnych zaproszeń do składania wniosków oraz poprzez rozpowszechnianie dobrych praktyk;
- b) pomagają potencjalnym beneficjentom w procedurach składania wniosków oraz organizują mentoring partnerski dla nowych uczestników Programu, stymulują współpracę transgraniczną i wymianę najlepszych praktyk między osobami zawodowo związanymi z branżą, instytucjami, platformami i sieciami w dziedzinach i sektorach polityki objętych Programem oraz między tymi dziedzinami i sektorami;
- c) wspierają Komisję w odpowiednim komunikowaniu i rozpowszechnianiu informacji o rezultatach Programu wśród obywateli i podmiotów sektora kultury i sektora kreatywnego.

Działania przekrojowe wspierające sektor mediów informacyjnych, które:

- a) podejmują kwestie zmian strukturalnych i technologicznych, przed którymi stoi sektor mediów, poprzez promowanie niezależnego i pluralistycznego środowiska medialnego, w tym poprzez wspieranie niezależnego monitorowania na potrzeby oceny ryzyka i wyzwań w odniesieniu do pluralizmu i wolności mediów oraz poprzez wspieranie działań zwiększających świadomość;

- b) wspierają wysokie standardy produkcji mediów poprzez propagowanie współpracy, umiejętności cyfrowych, transgranicznego dziennikarstwa opartego na współpracy oraz wartościowych treści, a tym samym wspieranie etyki zawodowej w dziennikarstwie;
 - c) promują umiejętność korzystania z mediów, aby umożliwić obywatelom wyrobienie sobie krytycznego oglądu i zdolności krytycznego wykorzystywania mediów, oraz wspierają dzielenie się wiedzą i wymiany w zakresie polityk i praktyk krzewiących umiejętność korzystania z mediów;
 - d) obejmują konkretne środki przyczyniające się do bardziej zrównoważonego udziału płci w sektorze mediów informacyjnych.
-

ZAŁĄCZNIK II

WSPÓLNE JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE WSKAŹNIKI EFEKTÓW PROGRAMU

Liczba i skala transnarodowych partnerstw powstałych przy wsparciu ze strony Programu, w tym kraje pochodzenia organizacji będących beneficjentami.

Jakościowe dowody w postaci opisu udanych działań w dziedzinie innowacji artystycznych, biznesowych i technologicznych dzięki wsparciu ze strony Programu.

Wskaźniki*Komponent Kultura:*

Liczba i skala transnarodowych partnerstw powstałych przy wsparciu ze strony Programu.

Liczba artystów, podmiotów sektora kultury i sektora kreatywnego, którym, dzięki wsparciu ze strony Programu, udało się dotrzeć do odbiorców zagranicznych, ze wskazaniem ich kraju pochodzenia i udziału kobiet.

Liczba osób sięgających po europejskie dzieła kultury i utwory powstałe dzięki wsparciu ze strony Programu, w tym po dzieła z państw innych niż ich własne.

Liczba projektów wspartych w ramach Programu, skierowanych do grup społecznie marginalizowanych.

Liczba projektów wspartych w ramach Programu, angażujących organizacje z państw trzecich.

Komponent MEDIA:

Liczba osób sięgających po wsparte w ramach Programu europejskie utwory audiowizualne z państw innych niż ich własne.

Liczba uczestników działań edukacyjnych wspartych w ramach Programu, którzy we własnej ocenie poprawili swoje kompetencje i zwiększyli swoje szanse na zatrudnienie, ze wskazaniem udziału kobiet.

Liczba, budżet i pochodzenie geograficzne koprodukcji opracowanych, stworzonych i wprowadzonych do dystrybucji dzięki wsparciu w ramach Programu oraz koprodukcji z partnerami z państw o różnych potencjałach audiowizualnych.

Liczba utworów audiowizualnych w mniej używanych językach, które opracowano, wyprodukowano i wprowadzono do dystrybucji dzięki wsparciu w ramach Programu.

Liczba osób, do których dotarły działania promocyjne skierowane do przedsiębiorstw na głównych rynkach.

Komponent międzysektorowy:

Liczba i skala utworzonych partnerstw transnarodowych (złożony wskaźnik dla działania „laboratorium innowacji w sektorze kreatywnym” i dla działań przekrojowych wspierających sektor mediów informacyjnych).

Liczba wydarzeń lub działań promujących Program zorganizowanych przez biura Programu.

Liczba uczestników działania „Laboratorium innowacji w sektorze kreatywnym” oraz działań przekrojowych wspierających sektor mediów informacyjnych, ze wskazaniem udziału kobiet.

ZAŁĄCZNIK III

LOGO KOMPONENTU MEDIA

Logo komponentu MEDIA jest następujące:

Creative
Europe
MEDIA

